

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Infografika-pályázat dr. Buday László emlékére

A Csányi Alapítvány, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Magyar Statisztikai Társaság (MST) és a Honismereti Szövetség (HSZ) a KSH korábbi igazgatójára,

dr. Buday Lászlóra emlékezve statisztikai infografikakészítő-pályázatot hirdet.

1. A pályázat háttere és célja

A Csányi Alapítvány méltó módon kíván megemlékezni a hazánk fejlődését, valamint tudományos és kulturális gyarapodását kiemelkedő mértékben szolgáló elődeinkről. Az Alapítvány Pécsi Közösségi Háza dr. Buday László statisztikusnak, a KSH korábbi igazgatójának egykori szülőháza. Ezért először 2023-ban, dr. Buday László születésének 150. évfordulója alkalmából a Csányi Alapítvány a Központi Statisztikai Hivatallal (KSH), a Magyar Statisztikai Társasággal (MST) és a Honismereti Szövetséggel (HSZ) közösen hagyományteremtő tanulmánypályázatot hirdetett. A pályázat sikerét követően az Alapítvány a fenti szervezetekkel együtt minden évben meghirdette a Buday-pályázatot, ahová 2026-ban **mezőgazdaság, nemzetközi összehasonlítás és időmérleg témakörök egyikében infografika alkotására** hívják a kiírók a pályázni vágyó, felsőfokú oktatásban részt vevő hallgatókat a statisztikai adatok értelmező, vizuális megjelenítésének ösztönzése érdekében.

2. Pályázati feltételek

Pályázók köre: a pályázaton részt vehet bárki, aki **aktív hallgatói jogviszonnyal** rendelkezik valamely hazai felsőoktatási intézményben (BA, MA, osztatlan, PhD) és legfeljebb 25 éves. A pályázaton nem vehetnek részt a pályázatot kiíró szervezetek munkatársainak közeli hozzátartozói.

Egy pályázó maximum 1 pályaművet nyújthat be.

A részvétel díjtalan.

3. Téma és adatok felhasználása

A pályázók feladata egy infografika elkészítése az alábbi témakörök egyikében: **mezőgazdaság, nemzetközi összehasonlítás vagy időmérleg.**

Az alkotásokat a Központi Statisztikai Hivatal, illetve igény szerint az Eurostat vagy valamely, statisztikát előállító nemzetközi szervezet adatainak felhasználásával kell elkészíteni (lásd az I. mellékletet). A pályázat célja az adatok egyedi szempontú, kreatív és közérthető bemutatása.

Adatforrás: kizárólag a KSH, a KSH Könyvtár és az Eurostat vagy valamely, statisztikát előállító nemzetközi szervezet honlapján közzétett hivatalos adatok használhatók.

Az infografika mellett a kiírók kérnek egy rövid, maximum 2000 karakteres leírást (MS Word-dokumentum) az alkotásról, amely bemutatja az alkalmazott technikákat, szoftvereket, a kifejezni szándékozott főbb üzeneteket és az adatok forrását.

Az infografikán forrásmegjelölés gyanánt elegendő annyit feltüntetni, hogy pl. „Forrás: KSH”, míg a pályaművet leíró Word-dokumentumban pontosan szerepeltetni kell az adatforrásokat (internetes linkek megadásával).

Pályázni az alábbi témakörök egyikének kidolgozásával lehet (ezen belül javasolt témakörök)

1. Mezőgazdasági statisztika

- Mely vármegyék a legproduktívabbak hektáronként?
- Hogyan változott a mezőgazdaság az EU-csatlakozás óta?
- Van-e kapcsolat a mezőgazdasági foglalkoztatottság és a népességfogyás között?
- Ahol erős az agrárium, ott lassabb-e az elvándorlás?
- Hogyan hat a klímaváltozás a mezőgazdasági hozamokra?
- Milyen a kapcsolat a termelési mennyiség és az élelmiszerárak között?
- Mekkora szerepe van ma a mezőgazdaságnak a háztartási jövedelemben?
- A mezőgazdaság elsősorban kiegészítő vagy fő megélhetés?
- Hogyan hat a technológia a termelékenységre?

2. Nemzetközi összehasonlítás

- **Magyarország vs. EU – népesedési folyamatok**
  - Termékenységi ráta alakulása (Magyarország vs. EU-átlag)
  - Előregedés üteme
- **Jövedelmi különbségek és szegénység**
  - Relatív szegénységi ráta
  - Regionális különbségek (pl. Budapest vs. vidék)
  - Munkáshelyzet, betegségleyezés, társadalmi problémák elemzése
- **Égészségi állapot nemzetközi összehasonlításban**
  - várható élettartam
  - egészségben eltöltött évek
  - munkáegészségügy, betegségek statisztikája
  - halálozási okok

- **Oktatási szint és gazdasági teljesítmény kapcsolata**
  - felsőfokú végzettség aránya
  - PISA-eredmények
  - munkaerőpiaci hatások
  - társadalmi fejlődés statisztikai megközelítése

3. Időmérleg

- **Háztartási munka értéke**
  - Mennyit „dolgoznak” az emberek fizetés nélkül (pl. főzés, takarítás)?
  - PISA-eredmények
  - munkaerőpiaci hatások
  - társadalmi fejlődés statisztikai megközelítése
- **Munka–szabadidő egyensúlyának változása** (két korszak között)
  - Többet dolgozunk-e ma, mint régen?
  - Nőtt vagy csökkent a szabadidő?
- **Társadalmi, demográfiai különbségek az időfelhasználásban**
Másképp használják-e az idejüket:
  - férfiak vs. nők?
  - fiatalok vs. idősek?
  - aktívak vs. nyugdíjasok?
- **Vidék vs. város időfelhasználása**
  - Másképp telik-e egy nap falun és városban?
  - Több-e az utazási idő a városokban?
  - Arányaiban mivel telik az idő a különböző településformákon?

4. Technikai és formai követelmények

Formátum: pdf-fájl, maximum 20 MB.

Felbontás: minimum **300 dpi**, A3-as méret (297 x 420 mm).

Nyelv: a pályaművek nyelve magyar.

Szoftverhasználat: bármilyen grafikai szoftver használható (pl. Canva, Photoshop), de a végső műnek saját alkotásnak kell lennie. Mivel a kiírók az adatelemzési és értelmezési készségeken túl a pályázók egyéni kreativitását is értékelni kívánják, a **mesterségesintelligencia-eszközök használata (ideértve az egyes programok MI-t használó funkcióit is) nem megengedett**. Hasonló okból az egyes programok által felkínált infografika-sablonok használata sem javasolt.

5. Beadási feltételek

Beküldési határidő: 2026. szeptember 25., 23:59.

Beküldés módja: elektronikus úton a palyazatok@csanyialapitvany.hu e-mail-címre.

Az e-mail tárgymezőjében feltüntetendő: „Infografika-pályázat 2026 – [Pályázó Neve]”

Mellékletként csatolandó: az **infografika (.pdf), valamint a rövid leírás az alkotásról (.doc, docx).**

A pályázatokat a szervezők a szerzők anonimizálása után továbbítják a zsűritagoknak, így azok elbírálása kizárólag önálló értékük alapján történik.

A pályázatból kizárható az a pályázó, aki:

- hiányos vagy a formai követelményeknek nem megfelelő pályázatot nyújt be;
- határidőn túl küldi el a pályázatát;
- más szellemi termékét sajátjaként tünteti fel (plagizál);
- mesterséges intelligencia segítségével létrehozott pályaművet nyújt be;
- a pályázat lebonyolításában közreműködő valamely szervezet munkatársának közeli hozzátartozója;
- a pályázatban kiírt feltételeknek nem felel meg.

6. Értékelési szempontok

A pályaműveket szakmai zsűri értékeli az alábbi szempontok szerint:

Adatok pontossága és hitelessége (20%)

Vizuális megjelenés és design (20%)

Érthetőség és világos kommunikáció (20%)

Kreativitás és eredetiség (20%)

Szakmai igényesség és összhatás (10%)

A kísérődokumentum (leírás a pályaműről) tartalma (10%)

7. Díjazás

1. helyezett: 150.000 Ft

2. helyezett: 125.000 Ft

3. helyezett: 100.000 Ft

A helyezetteknek járó jutalmak mellett **különdíj** is elnyerhető:

30.000 Ft és ajándécsomag a KSH részéről.

8. Szerzői jogi és felhasználási feltételek

Eredetiség: a pályaműnek a pályázó saját, eredeti alkotásának kell lennie. Harmadik fél szellemi tulajdonának engedély nélküli felhasználása tilos.

Jogok: a pályázó a pályamű beküldésével hozzájárul ahhoz, hogy a szervezők a beküldött műveket díjmentesen felhasználhatják promóciós, oktatási vagy egyéb, nem kereskedelmi célokra, a pályázó nevének feltüntetésével.

Az infografika beküldésével egyidejűleg a szerzőnek **a kiírást közlétevé oldalon elérhető nyilatkozatok aláírásával és visszaküldésével** nyilatkoznia kell egyrészt arról, hogy a pályaművet máshol nem publikálták (ideértve az elektronikus megjelenéseket és a közösségimédia-bejegyzéseket is) és ilyen célzattal máshová nem is nyújtotta azt be, másrészt arról is, hogy hozzájárul személyes adatainak a pályázati eljárással összefüggő kezeléséhez.

Plágium: plágium gyanúja esetén a pályázat érvénytelen, és a pályázót kizárják a versenyből.

A szervezők a pályázat díjazottjait legkésőbb 2026. október 16-áig elektronikus úton értesítik.

A díjátadó ünnepségre, egy konferencia keretein belül, 2026. november 6-án kerül sor a KSH székházában, Budapesten (II. kerület, Keleti Károly u. 5–7.). A rendezvény házigazdája 2026-ban a Magyar Statisztikai Társaság.

9. Adatvédelmi nyilatkozat

A pályázók személyes adatait a szervezők kizárólag a pályázat lebonyolítása céljából kezelik, harmadik félnek nem adják át. A pályázat lezárását követően az adatokat törlik.

10. Egyéb rendelkezések

Módosítás joga: a szervezők fenntartják a jogot a szabályzat módosítására, amelyről a pályázókat időben értesítik.

A pályázati felhívással kapcsolatban felmerülő további szakmai kérdések esetén

Horváth Balázs, a Magyar Statisztikai Társaság főtitkára a horvath.balazs8910@gmail.com e-mail-címen vagy a +36-20-587-5166-os telefonszámon készséggel áll rendelkezésre.

A pályázattal kapcsolatos további információ:

Gál András, mentor, Csányi Alapítvány
Mobil: +36-70/422-8810
E-mail: gal.andras@csanyialapitvany.hu

Várjuk a pályaműveket! Jó munkát kívánunk!

Budapest, 2026. május 19.

Dr. Kincses Áron s.k.
elnök,
Központi Statisztikai
Hivatal

Debreczeni-Droppán
Béla s.k.
elnök,
Honismereti
Szövetség

Dr. Vukovich
Gabriella s.k.
elnök,
Magyar Statisztikai
Társaság

Dr. Csányi Erika s.k.
a Kuratórium elnöke,
Csányi Alapítvány

Melléletek:

I. Kutatási témák és forrásjegyzék

II. Útmutató a sikeres statisztikai infografika készítéséhez

I. Melléklet

Forrásjegyzék

1. A Központi Statisztikai Hivatal honlapján található adatforrások általános jelleggel

- a. STADAT-táblák.** Statisztikusok által összeállított tematikus táblázatok, amelyek alapvetően országos és területi (megyei, régiós) adatokat tartalmaznak a 19. századtól napjainkig, sok esetben hosszú idősoros bontásban is. A táblák nem szerkeszthetők. [Összefoglaló táblák \(STADAT\) – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- b. Tájékoztatási adatbázis.** Elsősorban a 21. századi Magyarországra vonatkozó adatokat tartalmaz a STADAT-hoz hasonló tematikus elrendezésben, kiegészítve a 20. század végét felölelő archív anyaggal. A felhasználó szabadon szerkesztheti, megjelenítheti az általa kívánt adatokat (a rendelkezésre álló adatkörök és mutatók erejéig). [KSH Statinfo v40 | Témakör választó](#)
- c. Népszámlálási adatbázis.** Az utóbbi három népszámlálás (2001, 2011, 2022) adatait foglalja magában. A felhasználó szabadon szerkesztheti, megjelenítheti az általa kívánt adatokat (a rendelkezésre álló adatkörök és mutatók erejéig). [Népszámlálási adatbázis – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- d. Népszámlálások 2000 után.** Erről az oldalról elérhetők a 2000 utáni adatgyűjtések kötetei. Ezek között a felhasználó megtalálja a kis népszámlálások (mikrocenzusok) adatait is. [Népszámlálások – Központi Statisztikai Hivatal](#)
- e. Helységnévtár.** [Magyarország helységnévtára](#)
- f. KSH Kiadványtár.** [Kiadványtár - Központi Statisztikai Hivatal](#)
- g. A KSH folyóiratai.** [Folyóiratok – Központi Statisztikai Hivatal](#)
  - i. Statisztikai Szemle**
  - ii. Területi Statisztika**
  - iii. Demográfia (NKI)**

h. [Fogalmak, definíciók](#)

i. [Szakstatisztikák](#)

2. A KSH és a KSH Könyvtár oldalán található adatforrások a pályázat témaköreire vonatkozóan

a. Mezőgazdaság

i. [Mezőgazdaság aloldal](#)

ii. [STADAT - mezőgazdaság](#)

iii. Tájékoztatási adatbázis – mezőgazdaság

1. Ajánlott aloldalak az adatbázison belül:

- a. Gazdaságstatisztika/ Ágazati gazdaságstatisztika
- b. Gazdaságstatisztika/ Árak
- c. Gazdaságstatisztika/ Külkereskedelem és fizetési mérleg
- d. Környezetstatisztika és több területet átfogó statisztika/
Területi statisztika

iv. [Mezőgazdasági évkönyvek, adattárak](#)

v. Agrárcenzusok 2000 után. Itt megtalálhatók a teljes körű általános mezőgazdasági összeírások, valamint az egyes gazdaságszerkezeti összeírások adatai. [Agrárcenzusok - Agrárcenzus 2020 – Központi Statisztikai Hivatal](#)

vi. Korábbi agrárcenzusok adatai

1. Az agrárösszeírások kötetei (1895., 1935). [A Magyar Statisztikai Közlemények Új Sorozat és a Magyar Statisztikai Közlemények Új Folyam kötetei között a könyvtár honlapján: <https://www.kshkonyvtar.hu/list/category/56/2>

b. Nemzetközi összehasonlítás

i. [Nemzetközi adatok aloldal](#)

ii. [Nemzetközi szervezetek](#)

c. Időmérleg

i. [Időmérleg aloldal](#)

ii. [STADAT – időmérleg](#)

iii. Tájékoztatási adatbázis – időmérleg

1. Ajánlott aloldal az adatbázison belül:

- a. Néesség- és társadalomstatisztika/ Időfelhasználás, idómérleg

3. Az Eurostat oldalán található adatforrások a pályázat témaköreire vonatkozóan

a. Adatbázis

i. Mezőgazdaság

- 1. Detailed datasets/ Agriculture, forestry and fisheries

ii. Nemzetközi összehasonlítás

- 1. Az Eurostat oldalán található adatok az EU 27 tagállamára vonatkoznak, így az adatbázis bármely adatköre választható és felhasználható ebben a témában.

iii. Idómérleg

- 1. Detailed datasets/ Population and social conditions/ Living conditions and welfare/ Time use survey

b. Áttekintések

i. Mezőgazdaság

ii. Idómérleg

c. Kiadványok

4. A Központi Statisztikai Hivatal adattárai, évkönyvei, periodikái és egyéb összefoglaló, elemző kiadványai; különös tekintettel:

- a. [Magyar Statisztikai Évkönyv](#)
- b. [Hivatalos Statisztikai Közlemények](#)
- c. [Magyar Statisztikai Közlemények – Új Sorozat](#)
- d. [Magyar Statisztikai Közlemények – Új Folyam](#)
- e. [NÉDA](#) (Népszámlálási Digitális Adattár). Az 1784 és 1990 közötti magyarországi népszámlálások digitalizált kötetei.
- f. A felsorolt kötetek a KSH Könyvtárban elérhetők.

5. A Budapest Székesfővárosi Statisztikai Hivatal kiadványai

- a. Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatalának évkönyve
- b. Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatalának közleményei
- c. A sorozatok a KSH Könyvtárban elérhetők.

Útmutató a sikeres statisztikai infografikához

– készült a Buday László infografika-pályázathoz –

Mi az az infografika, és miért hasznos?

Az infografika vizuálisan mutat be összetett információkat, adatokat vagy folyamatokat. Célja, hogy egy adott témát közérthető, gyorsan befogadható és látványos formában közvetítsen. Egy jól elkészített infografika nemcsak informatív, hanem esztétikus és emlékezetes is, emellett segít a bonyolult adatok könnyebb megértésében.

1. Téma- és adatválasztás

Gondolkodjunk célorientáltan!

- Mit szeretnénk bemutatni, mi a mondanivalónk?
- Miért érdekes vagy fontos a téma?
- Mi a cél? Tájékoztatni, meglepni, elgondolkodtatni, cselekvésre ösztönözni?
- Kinek szól az infografika? Egy laikus számára is legyen érthető!

Megbízható forrásokat használjunk!

- Használjunk hiteles, friss és ellenőrizhető adatokat (KSH, Eurostat).
- Mindig ellenőrizzük az adatérvényességet (pl. évszám, minta nagysága stb.).

Válasszuk ki, hogy mire szeretnénk fókuszálni!

- Ne próbáljunk mindent elmondani – válasszunk egy jól körülhatárolható kérdéskört vagy néhány kulcsadatot, amit érdemes vizualizálni.

2. Adatok ábrázolása – hogyan válasszuk meg a formát?

Az adat típusa meghatározza a grafika típusát:

- **Összehasonlítás:** oszlopdiaagram, sávdiaagram
- **Időbeli változás:** vonaldiaagram, időtengely
- **Arányok:** kördiaagram, százalékos grafikonok
- **Elhelyezkedés, földrajzi bontás:** térkép alapú vizualizációk
- **Kapcsolatok:** hálózatábrák, buborékdiaagram

Kerüljük a túl bonyolult grafikonokat!

- A cél a gyors értelmezhetőség. Ne legyen túl sok szín, túlzású jelmagyarázat, felesleges 3D-hatás.

3. Vizuális megjelenés és design szempontok

Legyen átlátható és rendezett!

- Használjunk következetes betűtípusokat, színeket és ikonokat.
- Figyeljünk a vizuális hierarchiára: a legfontosabb információ legyen a legfeltűnőbb.

Használjuk tudatosan a színeket!

- Kerüljük a túl élénk, vibráló színkombinációkat.
- Ügyeljünk a kontrasztra (pl. világos háttérre ne kerüljön világos szöveg)

- Gondoljunk a színtévesztőkre is – használjunk színpalettákat, amelyek mindenki számára olvashatóak (pl. ColorBrewer).

A kevesebb néha több!

- A zsúfoltság ronthatja az üzenet erejét. Hagyjunk „levegőt” az elemek között.
- Kerüljük a túl hosszú szövegeket – tömören, lényegre törően fogalmazzunk.
- Kerüljük a felesleges díszítőelemeket, grafikai effekteket.

4. Technikai tudnivalók

Formátum és felbontás:

- A pályázati kiírás szerinti méretarányban, felbontásban és fájlformátumban dolgozzunk: A3-as méret, 300 dpi felbontás, pdf-formátum (max. 20 MB!).

Eszközök:

- Mesterséges intelligencia, illetve az egyes programok mesterséges intelligenciát használó funkcióinak használata nem megengedett!
- Fenti kikötés mellett a kiírók szabad kezet adnak az alkotóknak a programválasztáshoz.
- Néhány javaslat:
  - **Ingyenes, online eszközök:** Canva, Piktochart, Infogram, Inkscape, LibreOffice Draw vagy Impress, GIMP
  - **Fizetős programok:** Adobe Illustrator, MS PowerPoint vagy Excel (alap diagramkészítésre) stb.

5. Gyakori hibák, amelyeket érdemes elkerülni

- Túl sok adat egy képen – a néző elveszik benne
- Olvashatatlan betűméret vagy szíkontraszt (minimum 12 pt)
- Forrásmegjelölés hiánya
- Téves vagy félrevezető adatértelmezés
- Felesleges díszítő elemek, amelyek elvonják a figyelmet a lényegről
- Rossz színválasztás – érdemes tesztelni több képernyőn is.

6. Hasznos tanácsok a pályázáshoz

- **Teszteljük a grafikát!** Mutassuk meg másnak: érthető számára az üzenet? Képes első ránézésre megragadni a lényegét?
- **Legyen egy fő üzenet!** Egy jó infografikát néhány másodperc alatt meg lehet érteni.
- **Ne feledjük feltüntetni a forrásokat!** (kis betűmérettel, de jól láthatóan)
- **Adjunk címet a műnek!** Ez az első dolog, amit meglátnak – legyen beszédes, figyelemfelkeltő.
- **Tegyük személyessé!** Egy jó infografikán látszik az alkotó gondolkodása és igényessége.

Jó munkát és sok sikert kívánunk a pályázathoz!

További irodalom:

<https://libguides.hull.ac.uk/infographics/principles>